

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHÁZISEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

A „Budapesti szállodások-, vendéglősök- és koresmárosok ipartársulata”-nak, az „Első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéházi segéd-egylet” a „Szatmár-németi pinczér-egylet”, a „Székesfehérvári pinczér-egylet”, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet”, a Kolozsvári pinczér-egylet”, a „Győri pinczér-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczér-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok egyesületé”-nek, az „Ujvidék szállodások-, vendéglősök és kávéosok ipartársulata”-nak és a „Miskolci pinczér-egylet”-nek

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E .

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

Egész évre ... frt 6.— Félévre... frt 3.—
Háromnegyedévre » 4.50 Evnegyedre ... » 1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

I H Á S Z G Y Ö R G Y .

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII. kerület, Zerge-utca 5. szám.

Keziratok és előfizetések ide intézendők.

A regálé.

Meg van hát az oly régen várt új regálé megváltási terv, melytől mindnyájan vártuk a koresmaipar új felvirágozását, annak jobbítását, csak hogy úgy jártunk vele, mint a földmives nyári felhőszakadaskor, mely minden reményét elvitte, adtál uram esőt, de nincs benne köszönet! Adtál mindenható uram egy új regálé-javaslatot, de nincs benne köszönet! Szídtuk a régi rendszert, mely nyomasztólóg hatott a koresmaiparra, és óhajtottuk az új reformot, de nem ílyet mint ez, mely csak monopolizálja majd a koresmát, mint most a trafikot, és végkép agyon fogja ütni a koresmaipart.

Mert hogyha ezt a jelenlegi javaslatot a törvényhozás el fogja fogadni, úgy a mint előterjesztve lett, akkor mi (már koresmárosok) oly zsákutcába jutottunk, melyből csakis a tönk árán juthatunk majd ki. A jelenlegi vendéglősöket értem, mert a jövő kollegákról nem is érdemes szólni, mert a mi munkakerülő lesz, az mind a vendéglős pályán keres majd boldogulást. A jelenlegi szaktársainkat értem, mert ezen törvényjavaslat annyira el van készítve, hogy az a ki a paragrafusok sorai közt nem tud olvasni, az ember legyen ki azok között el tud igazodni.

Itt van mindjárt egy paragrafus, mely így szól: az engedélyezésnél a jelenleg üzlettel bíró vendéglősök előnyben fognak részesülni. Szép előny mondhatom! Itt a vidéki szaktársakat értem, a fővárosról majd szólok később. Már most folyamodik egyik vidéki szaktársunk az engedélyért, először is kikkől fog állani az az engedélyező bizottság? az adóhivatal, a község és egy kinevezett közegeből fog állani, ezek róják, azaz kivetik reá a minden évben fizetendő engedélydíjat, hogy igazságosan lehet majd azt kironi, hogy a három osztályból melyiket fizesse, arról nem szólok, tudja azt ugysis mindenki, ki valaha egy adó-kivető bizottság előtt állott. Már most kezében az engedély, mert a mit kivetnek reá, azt fizetni fogja, ha csak nem akarja majd abban hagyni az üzletét, most megy a régi regálétulajdonoshoz, vagy ezzel végez előbb a birt helyiség új bérvizonyáról. Eddig fizetett a vidéken egy vendéglős házbért a regáléval együtt, mondjunk 4000 forintot, most hogy a regálé a tulajdonosra megszűnik majd, azt korántsem hidje senki, hogy azért a birt helyiségeit valaki olcsóbban fogja kapni, mert a tulajdonos azt fogja mondani:

bérháznak is megér annyit; vegye most hozzá a minden hektoliter bor, sör és pálinka után fizetendő elárúsítási adót, fogyasztási adót, az évi engedélydíjt házbért, városi adót, s egyéb az üzletben szükségelt költségeket, számítsa azt össze, és most mennyiért vesz majd egy hektó bort, sört vagy pálinkát és azt, ha majd azzal a sok kontárral versenyeznie kell, kell, hogy olcsón is adja, miye marad? azt csak a jó lsten tudja majd, és mi fogjuk tudni. Mert az új regálé életbe léptetésével annyi lesz az új koresma, mint utszekra a fűszál. Már most ha egy szaktársunkra annyi teher lesz, mit kénytelenségből szívesen fizetne, ha be lenne nálunk hozva a képesítés, de így fizeti az óriási adót és házbért, és mindjárt mellette, s átellenében kap egy kollegát konkurrensciul, mellette mindjárt egy képesített eszmadia iparost, kinek háza van és egy filokszérés szőlője, melyben teremhet vagy 4 akó vinkó, és vesz hozzá vagy 100 hektó bort; átellenében pedig kap egy képesítéssel bíró hentes iparost, ki szintén annyival bír, mint a eszmadia komája, már most ezek is folyamodnak engedélyért és azt megis fogják kapni, és a törvény értelmében az évi engedélydíj csak egyötödét fizetik, házbért nem fizetnek, már most tessék ezekkel a képesített iparosokkal egy szaktársunknak is konkurálni; de próbálna csak egy is közülünk hentesboltot vagy czukrásboltot nyitni, hogy a körmünkre koppan-tanának! És hogy ez így lesz és így fog bekövetkezni, az oly bizonyos, mint az egyszerű.

Egy másik paragrafus meg ezt mondja: az engedély helyhez van kötve és helyiségváltozás esetében az az adófelügyelőségnek bejelentendő, és tartozik új engedélyért folyamodni. Hát ez mi? ez nem lesz más, mint háziuri önkény, mert az a ház ura, ki tudja, hogy az ő házában szabad a vendéglőgyakorlat, az zsarolni fog. Azonfelül függni fog az adófelügyelő szeszélyétől, kinek, ha tetszik majd megadja az engedélyt, de ha szeszélyes lesz, vagy más egyéb okból megvonja az engedélyt, szegény szaktársunk elmehet majd koldulni, mert szürszabó nem lehet, se gubacsináló, mert nincs reá képesítése. Az adófelügyelő lesz majd az új földesur, kinek kezében lesz majd élet halál. A törvény bekezdése meg épen azt mondja: Engedélyt minden tisztességes egyén kaphat, az üzlet folytatásához név nincs kötve, viheti azt egy megbízott által. Ez nem más, mint a koresmaipar

szabadon bocsátása, a következménye pedig az lesz, hogy még obskurusabb elemeket fog közénk terelni, úgy is sok a kidobni való, hát így!

De ha valakit elért a Nemezis, hát ezzel a törvényjavaslattal csak ugyan megboszulta magát a sors a hazai vendéglősökön. Még ez ideig nincs baj, jól megy minden, de majd mához egy évre, majd akkor! Mert annyi könnyelműséggel párosult nemtörődömséget sehol sem láttam, mint a hazai vendéglősök-nél. Azt hiszi, ha már most egy bérlet vagy vendéglő tulajdonosa lett, hát már a többi semmi neki, megvan mindene, egy vendéglős a másik halálos ellensége, kivált a kisebb városokban, nem hogy összetartanánk, mint a többi más iparosok, kik mindnyájan egyért, egy mindnyájáért, azok között is van konkurrenzia, de nemes verseny, te is élj én is élni akarok, és maradunk bajtársak jóban és roszban. De a mi iparunknál, ha egynek több a vendége csak egy párral is, mint másnak, halálos irigye, egymással nem törődünk, élünk magunknak, de ha iparágunkat baj éri, úgy mint a mostani, mely nagyon is nagy baj, akkor látja, hogy mennyire egyedül áll, nincs kihez fordulni a tanácsért. Itt van az a megpendített magasztos eszme: a vendéglősök országos szövetsége, mily jó volna az most, ha az már létezne, hogy együttes lépést tehetnénk és legalább elérnénk a veszett fej-szének a nyelét. De ki törődött vele eddig, és ki törődik vele most is, azon a pár lelkes vezéren és egy pár szaktárson kívül, kik megértették e szövetség czélját? senki. Nem hagyhatom itt szó nélkül, ha már az országos szövetezetet fölemlítettem azt, hogy nemcsak a hazai vendéglősökben van a hiba, hanem azokban a tisztelt férfiakban is, kik az országos szövetség megpendítői voltak, és jelenleg annak lelkes vezérei is. Elismerem, hogy a szent ügy érdekében sokat tettek és fáradtak, de azt ők is el fogják ismerni, hogy ennek daczára még sem érték el semmi sikert, és ha továbbra is csak így fogják azt vinni, hát kár minden fáradságukért, mert biz az meddő munka fog így maradni mindig. És az országos szövetkezetből nem lesz soha semmi. Miért? Mert minden czél áldozatot követel, nem a szellemet, hanem anyagi áldozatot*) és személyes áldozatot is, mert innen a fővárosból körözvényeket és lelkes felhívásokat szét-

*) Elég áldozatot hozott már a fővárosi vendéglős ipartársulat. Szerk.

küldözni, azzal sohsem érünk célzt, mert azt mint a tények bizonyítják, nem olvassa el a hazai vendéglősök háromnegyedrésze, mert annyi közülünk a nem képesített vendéglős. Hanem hogy Krisztus szavaival éljek, midőn az evangéliumot megalkotá, azt mondá az apostoloknak: menjetek és hirdessétek az evangéliumot nevében. És az apostolok elindulának a világ minden irányában és ime a vallás sziklaként áll és virul. Ott van az országos ipartestület, mily hatalommal bír az ma, ha azt is csakugy innen a fővárosból csinálták volna papírossal, biz az ma is ott volna, hol a mi szövetségünk. Annak vezérei szétküldék az ország minden részében a lelkes apostolokat és azok hirdetésként és megértetésként az országos testület célját mindenki-vel ott helyben. Mert ne az legyen a cél, hogy a tömeg emelkedjék hozzánk, hanem mi ereszkedjünk hozzá és ugy emeljük magunkhoz. Ott van az országos szövetség naggyűlése, mi lett az eredménye, semmi. Biztosítok mindenkit, hogy az a ki ott volt, midőn hazament egy szóval sem referált ott hon senkinek, mert nem is lehetett, hisz nem küldte őt fel a vendéglősök országos szövetségének gyűlésére senki, a ki akart jött a saját jóvoltából, pedig minden község vendéglősei küldhettek volna megbízottat, és el-töltött a fővárosban egy pár kellemes napot, ennyiből volt az egész. A szövetség pedig maradt az, a mi ma is, tudniillik meddómunka.

Vác, november 1-én.

Tárai Sándor.

A regálé-ügy és a főváros közgyűlése.

A főváros f. év október hó 24-ikén tartott közgyűlésén Matúska Alajos tanácsos a regálé ügyben készült javaslatokat adta elő, melyre Polónyi Géza emelt szót. Megütközését fejezi ki a fölött, hogy csak a mult héten értesült hivatalosan a törvényjavaslat szövegéről és hogy az anketén a legnagyobb regálé-tulajdonos, a főváros nem volt képviselve. A főváros tetemes áldozatok árán érte el világ-városias jellegét s most, midőn már nagy a lakossága és a regáléjövdelem némileg kárpótolná a fővárost áldozataiért, jön a nagy moloch, és a dus jövdelemet el akarja nyelni. Hosszasan kifejti, hogy az adandó kárpótlás csak 172203 forintnyi évi jövdelemnek felel meg, a jelenlegi 39900 forint jövdelemmel szemben. Tehát 226000 forint vesztene a város, a mi 4 millió forint tőkének felel meg. A fővárosnak meg kell tennie erkölcsi kötelességét. De ne kérje a közgyűlés, hogy arra az esetre, ha a főváros a regálé-megváltás alól fel nem mentetnék, ezt és ezt tegye meg a törvényhozás, mert ez az álláspontot gyöngíti. A közgyűlés egyszerűen írjon fel a miniszterhez, hogy a főváros a regálé-megváltás alól mentesék föl. A javaslat többi pontjai csak mint motívumok soroltassanak föl. Végül köszönet mond szülő Gundel János bizottsági tag-nak, a miért az idevágó mozgalmat meg-indította.

Gundel János sajnálkozását fejezte ki, hogy a főváros orsz. képviselői, kik a választás előtt fenn hirdetik, hogy mennyire szívőkön viselik a főváros érdekeit, most midőn egyik legfontosabb érdekről van szó, a belváros képviselőjét kivéve, a közgyűlésen nem jelen-tek meg. (Helyeslés.)

Szavazásra kerülván a dolog, a tulnyomó többség Polónyi indítványát fogadta el. E sze-

rint a főváros feliratban kérni fogja az országgyűlést, hogy a fővárosra az új regálé-törvény hatálya ki ne terjesztessék.

*

A regálé és a szabad kir. városok értekezlete. Huszonnégy szabad királyi város közül huszonkettőnek a küldöttje jött Budapesten össze értekezletre a megyeház nagytermében, hogy a regálé-váltásról szóló törvényjavaslatokkal szemben kifejtsek álláspontjukat. Az értekezleten a következő városok vettek részt: Székesfehérvár, Selmecz, Versecz, Kolozsvar, Pécs, Győr, Pozsony, Komárom, Nagyvárad, Ujvidék, Sopron, Temesvár, Kecskemét, Baja, Marosvásárhely, Szabadka, Zombor, Arad, Hódmezővásárhely, Szatmár, Pancsova, Debreczen. Az értekezleten több szab. kir. város országos képviselője is megjelent. Így Szilágyi Dezső, Neusztidler Károly, Horváth Adám és mások.

*

Regálétulajdonos községek veszedelme Nemcsak a szab. kir. városok, hanem a regálétulajdonos rendezett tanácsú városok és nagyközségek körében is élénk mozgalom indult meg a törvényjavaslat kártalanítási intézkedéseivel szemben. Különösen ama községek, melyek abban a reményben, hogy a kormány és a törvényhozás a megváltást a községek részére fogja elrendelni, utóbbi években vásárolták meg az uradalmaktól az italmérsi jogot, a javaslat mai alakjában nemcsak elvesztenék e ezimen élvezett s kulturális célokra fordított tekintélyes jövdeleiket, nemcsak hogy nem nyernének kárpótlást, hanem tényleg még a vételárra felvett kölcsönök kamatait sem tudnák a kárpótlási összegből fizetni s az e ezimen felmerülő hiányt községi pótdóval kénytelenítettnek fedezni. Így például Gyula városa, melynek italmérsi joga 1888-ban 24.675 forint jövdelemzett, mindössze kilenczezer néhány száz forint évi járulékot kapna a javaslat szerint, míg a városnak évenként 16.650 forint kell a jelzáloghitelbanknak fizetnie. Ma Gyula városának a kölcsön kamatainak fedezésén felül ezerekre menő tiszta jövdeleme marad az italmérsi jogból, a javaslat szerint pedig ezerekkel kellene pótolnia, hogy csak kölcsöntörlesztési kötelezettségének eleget tehessen. Ugyanígy van Békés városa, Szeghalom, Kőrös-Ladány, Mező-Berény s több alföldi, mellestleg említve oly községek, a melyeket évről-évre árvízkatasztrófák sújtanak és máris annyira vannak terhelve, hogy községi pótdójukat kénytelenek még jobban esigázni. E községek is — a sz. kir. városok többségének mozgalmához csatlakozva — azt kéri, hogy vagy hagyassék meg nekik a már általuk megváltott italmérsi jog, vagy az esetben, ha ez lehetetlen volna, akkor legalább kártalanítassanak eme jognak 1888. évi tiszta jövdeleme után.

*

A regálé megváltás ügyében egyesült fővárosi kereskedelmi és ipartestületek s társulatok képviselői m. hó 30. a kis és közepkereskedők társulata helyiségében Diviáczky János elnökele alatt ülést tartottak, melyen az elnök bejelentette, hogy Gundel János társaságában a képviselőház 21-es bizottságának minden tagjánál tisztelettel s a megállapított kérvény egy-egy példányát szóbeli kérelem kíséretében átnyújtotta. Az ülés elhatározta, hogy a kérvényt a képviselőház elnökségéhez is benyújtja s annak pártolására küldöttsegileg kéri föl a főváros kilenc országgyűlési képviselőjét. Végül megállapodtak abban is, hogy a Budapesten hosszabb idő-

ta tartózkodó képviselőket a testületek elnökei kéri fel a kérvény támogatására.

A debreczeni pinczerek betegségyőző- és ápoló-egyletének rendkívüli közgyűlése.

Az elmúlt hó 28-án tartott választmányi gyűlés határozata szerint a rendkívüli közgyűlés f. hó 15-én a »Magyar király kávéház« külön termében éjjel után 2 órakor lett megtartva. A gyűlés iránt általános érdeklődés mutatkozott. Két óra után néhány perczezel elnök megnyitotta a gyűlést, mely vita és érdekesség tekintetében magas színvonalon állott. A debreczeni pinczerek gyűlései már híresek arról, hogy ott a parlamentáris szabotosság, rendesség képezi a főkélléket. Rendezett viszonyok között álló egylet s lelkiismeretes buzgó tisztviselők között, ezen egyáltalában nincs okunk csudálkozni.

A gyűlésről szóló tudósításunk saját levelezőnk hű és lelkiismeretes referálása szerint a következő:

Elnök. Mélyen tisztelt közgyűlés! Örömmel konstátalom, hogy a jelenlévő tagok létszáma alapszabályaink értelmében éppen elegendő arra, hogy a különben szavazati jogot érvényre emelő gyűlés megtartassék. Midőn a szíves megjelenésért már előre is köszönetet mondok, kérem a jegyző urat sziveskedjék az elmúlt gyűlés jegyzőkönyvét felolvasni.

Jegyző. A szavazott gyűlés jegyzőkönyvét felolvasta, annak sem irányla sem szabotossága ellen kifogás nem emeltetvén, teljesen jónak találtatott s így 3 választmányi tag által a szokásos uton hitelesített.

Jegyző: Mélyen tisztelt közgyűlés!

A tárgysorozat második száma szerint az ott jelölt referálás és előterjesztésre vonatkozólag a szót első sorban én veszem át s örömmel juttatom önök szíves tudomására, hogy személyes közbenjárásom útján sikerült egyletünk tagjai részére egy oly kedvezményt kinyernem, mely városunk többi egyleteinél méltón képezte a fáradságteljes buzgóság gyümölcsét.

Alig van egyletünk tagjai között oly ember, ki szívesen ne keresne, ha nem gyakran is, de több ízben szórakozást a városi színház falai között a Thália papjainak művészetében, s bizony többször igen mint nem az anyagi kérdés egyik alappontját képezi a látogató-nak. A magas helyárak sokakat visszariasztanak az általuk különben kedvel nézett színelőadások élvezetétől. Most sikerült a színház igazgatóját megnyernem, hogy egyletünk tagjai részére a színházba kedvezményes jegyeket engedélyezzen.

Rosenberg S. Köszönettel vesszük tudomásul.

Jegyző. Jegyek, illetve a jegyek kiadására utalványok kaphatók a »Bika« »Központ« »Magyar király« nagyobb kávéházakban s Glück Adolf egyleti ügynök urnál.

Jegyző: A tárgysorozat 3-ik pontja szerint Erős Jakab alelnök ur a választmány megbízása folytán a gyászlobogó ügyében tesz előterjesztést.

Mind: Halljuk! Halljuk!

Erős J. Mélyen tisztelt közgyűlés!

Midőn engem a választmány szíves volt a gyászlobogó készítettésének eszközésével megbizni, egyszerűsmin feljogosított arra, hogy ebben tett intézkedéseim alapján 30 forint felett rendelkezem. Előzetes intézkedésem s utána járásom eredménye az lett, hogy egy olyan pinczeregyletnek, mint a debreczeni 30 frtos gyászlobogóval nem lehet imponálni.

Ha az egylet hírének és nevének méltóan akarjuk a gyászlobogót készítettetni, akkor leg-

alább 70—80 frtot kell megszavaznunk, amikor kötelességemnek fogom ismerni a belém helyezett bizalomhoz méltóan, lekiismeretesen eljárni.

Krausz Dezső. Arra szükség mindenestre van, de Erős J. ur helyes véleménye szerint, hogy az egyletnek, annak hírének megfelelő legyen a zászlóra a maximális e czélra szánt összeg megszavazása szükséges. Glück Leopold, Weber Izidor, Blau Miksa az elnök javaslatához csatlakoznak.

R. S.

Az újborok erjedésének vezetése.

Egy bor minősége nemcsak a must jóságától egyedül, hanem az erjedésnek mikénti lefolyásától van befolyásolva. Helyesen vezetett erjedésnél egész erjedési folyamatnak gyorsan és megszakítás nélkül kell történnie oly módon, hogy a kiejedt új borban csak csekély mennyiségű cukor maradjon vissza oldatlan állapotban. Olyan bor, melynek erjedése ilyen körülmények között történt, az ászokhordókban csakhamar meg fog tisztulni, rövid idő alatt kellemes zamatot nyer, soha nem lesz nyúlós és ászokolás vagy raktározás közben nem fog erjedésbe jönni.

Az egyedüli feltétel, melyet ezen esetben teljesíteni kell nem egyéb, mint az, hogy az erjedés egy bizonyos hőmérsékkel bíró helyiségben — legezélszerűben 16—18 R. hőfok mellett — történjék: ezen hőfok bizonyulván eddig a legezélszerűbbnek. Minthogy pedig pinczéink hőfoka 8 és 12 között váltakozik, azok sokkal hűvösebbek, semhogy a must erjesztésére alkalmasak lennének s ennél fogva ilyen pinczékben megtörténik, hogy a must erjedése megszűnik már akkor a midőn abban még bizonyos cukorrészek foglaltak; minnek aztán az a természetes következménye, hogy nyáron, a midőn a pince hőfoka imé emelkedik, a bor is újból erjedni kezd. Ezen erjedés azonban már csak rövid időtartammal bír, minthogy azt csak a borban erjedetlenül maradt csekély mennyiségű cukor idézi elő és ezért egy nem tökéletesen kiejedt bor még a harmadik vagy negyedik esztendőben is erjedésbe jöhet.

Hogy tehát mindazon kellemetlenségeknek — melyeket egy nem tökéletesen kiejedt bor utóerjedése előidézhet — eleje vétessék, nagyon ajánlatos a mustal telt hordókat egy lüthető helyiségben elhelyezni — esetleg a pince egy részében kályhát felállítani — és a hőmérsékletet állandóan 16 R. fokot tartani mindaddig, a míg must erjedésben van. Az ily módon kiejedt must, mely rövid idő alatt megtisztul, azután ászokhordókba fejtendő. Minthogy egy ilyen erjesztő helyiséget egészen tele lehet rakni hordókkal, abban egyszerre meglehetősen nagymennyiségű mustot is lehet kiejeszteni. Ha pedig erre alkalmas helyiség hiánya miatt az erjedésnek a pinczében kell megtörténnie, akkor e czélra lehetőleg nagy hordók használandók és pedig azon oknál fogva, mert nagyobb mustmennyiségek az erjedés alkalmával sokkal jobban melegszenek fel, mint kis mennyiségek s ennél fogva az erjedés tökéletesebb lesz és annak megszakítás nélküli lefolyása is könnyebben érhető el.

A vörös borok erjesztése legezélszerűben olyan kádakban történik, melyek egy könnyebb fedél alkalmazása által a törkölyöknek a felszínre való felemelkedését megátolják. A must pedig csak addig hagyandó a törkölyön, míg az elegendő sötét színt és fanyarságot nyert. Ennek megtörténteke a szőlőcselekre lesajtolandó és a vörösbor további erjedésének átengedendő. Mustnak a törkölyvel hosszabb

időn át való érintkezése folytán az több fanyarságot nyerne, mint kívánatos lenne és ennél fogva kevésbé szép színű és kellemetlenül fanyar bort szolgáltatna. Nagyon fontos szabály továbbá még arra is ügyelni, hogy a bor a főerjedés folytán képződött seprűn csak addig hagyassék meg, a míg tisztulni kezd, mert különben megtörténhetne az, hogy a bor a seprűn hosszabb ideig való hagyása folytán abból egy később keletkező betegség csiráját veszi magába; de hogyha ez nem is következne be, a bor mégis bizonyos kellemetlen mellékíz nyer és idővel barnulni kezd, a vörös bor pedig szép színét veszítve barnás-vörös lesz. Ennek kiküldése végett tanácsos a vörös bort inkább még akkor fejteni le a seprőről, a mikor meg nem egészen tisztá, semhogy a tulságos hosszú ideig való seprűn-hagyás következményei rá káros hatást gyakoroljanak.

«B. L.»

Humoristische Auslassungen über das Geschäftsleben.

Den humoristischen Skizzen »Entre nous« von W. Scholz u. a. entnehmen wir die folgenden satirischen Bemerkungen über das Geschäftsleben:

In welches Hotel man einkehren soll.

Wenn sich das Ziel der Reise naht,
So zieh den Bädeker zu Rat,
Und überleg' gedankenvollst,
In welch' Hotel du gehen sollst.
Das »Ross« ist oft rekommandiert,
Auch wird im »Löwen« gut logiert,
Im »Stern« ist oft kein Zimmer leer,
Im »Lamm« ist's häufig billiger.

Was für alle Fälle gut ist.

In dem Hotel zur rechten Zeit
Besieh' Dir die Gelegenheit,
Weil man des Nachts auch gerne wüsst',
Wo dies und das zu finden ist.

Wie man der Wanze entgeht.
Wo Wanzen epidemisch sind,
Leg' ja Dich nicht ins Bett, mein Kind,
Schlaf lieber auf dem schlechtesten Brett —
Die Wanze sucht Dich stets im Bett,
Und in dem Bett nicht findend Dich,
Wird sie verstimmt und ärgerlich.
Nun denk', wie gross ist der Gewinnst,
Wenn du, sie ärgernd, ihr entrinnst!

Von der Table d'hôte.
Die Table d'hôte führt schwer zum Ziel,
Zwar vieles gibt's, doch, ach, nicht viel
Du harst lang' auf das Hauptgericht,
Auf einmal heisst's: mehr gibt es nicht.
Drum, wem an äusserm Prunk nichts liegt,
Der sieht, wo er was bessres krieget.
Das findet er mit wenig Müh'
Oft in der Kneipe vis-à-vis.

Von der Weinkarte
Ein böser Kasus ist der Wein:
Selbst wenn man klug ist, fällt man rein
Die Karte ist so inhaltsvoll,
Man weiss nicht, was man wählen soll
Die Etiketten trügen auch,
Denn Namen sind nur Schall und Rauch.
Am besten ist's, Du sparst Dein Geld,
Bis sich Dein Nachbar Wein bestellt.
Dann blick' ihn an, ganz ungeniert,
Wenn er das Glas zum Munde führt,
Und gib besonders darauf acht,
Was er nachher für Mienen macht.

Vom sogenannten Tischwein.
Der Rote stets so sauer ist,
Dass er ein Loch im Magen frisst,
Worauf man schnell zum Weissen flieht,

Weil er das Loch zusammen zieht.
Anmerk. Dies Kunststück ebenfalls gelingt,
Wenn man zuerst den Weissen trinkt.
Wie der Kellner zu behandeln ist.
Der Kellner senr das Trinkgeld liebt,
Verhasst ist ihm, wer wenig gibt,
Drum gib ihm reichlich; denn zum Lohn
Nennt er dafür Dich »Herr Baron«.
Und hast Du irgend ein Begehrt,
Schnell wie ein Hase kommt er her.
Wie man sich zum Portier stellen soll.

Auch den Portier erzürne nicht,
Klein ist sein Lohn, schwer seine Pflicht.
Er wacht für Dich mit grosser Treu'.
Bis Du nach Haus kommst nachts um zwei.
Und ist dann irgend was passiert,
Er dich bis in Dein Zimmer führt.
Drum halt ihn warm zu jeder Zeit.
Dann ist ihm alles Kleinigkeit.
Er hat Dich lieb, und hinterher
Weiss er sogar von gar nichts mehr.
Wie man sich überhaupt im Hotel benehmen soll.

Benimm Dich immer höflich, denn
Du giltst sonst als ein English man,
Und zahlst als solcher, wie bekannt,
Für jeden Fluch in Preuss'sch Kurant.

Ob man die Lichte mitnehmen soll.
Die Lichte sollst Du stehen la'n,
Willst Du den Wirt zum Freunde ha'n.
Kommst Du zurück in Jahresfrist,
Weiss er noch, wer's gewesen ist,
Und rechnet als ein kluger Mann
Dir doppelt für Beleuchtung an.

(Verb.)

A párisi világkiállítás.

1889.

Az orosz osztály, 75 méter hosszú homlokzattal, azon előcsarnokban van elhelyezve, mely a keleti országok kiállításához vezet. A kertekben több orosz építmény lesz, nevezetesen egy valódi »isba«, vagyis paraszt ház, melyben Moszkva környékéről való troitzi parasztok fafaragványokat és képeket fognak mutogatni, ugyszintén egy különös stílusú ház, melyben Urusoff herceg rendez kiállítást az orosz népipar nevezetesebb termékeiből. — Finnország, habár a czár jogára alá tartozó országok között lesz képviselve, nagy súlyt helyezvén arra, hogy saját külön kiállítása legyen, egy nemzeti stílusú külön pavillont épít, a melyben minden terméke csoportosan lesz bemutatva. — Angolország, mely körülbelül 15.000 □ méter területet foglal el a különböző csarnokokban, újabb térébővitést sürget, úgy mint Oroszország, Belgium és Svájc is. Az angol bizottság a parkokban főbiztosának pavillonján kívül még mintamalmot, pékműhelyt, tej- és vajsarnokokat épített. Egy 700 □ méter területű indiai pavillonban minden brit-indiai termék ki lesz állítva. Egy indiai kávéház és több vendéglő és buffet fogja az angol kiállítást kiegészíteni. — Olaszország különösen a butorzat, ruhaneműek és műtárgyak csoportjaiban fog előkelő helyet elfoglalni. — Spanyolország és Portugáliának saját külön csarnokuk és speciális kiállításuk lesz. — Norvégiának, melynek kiállítási tere akkora, mint a mekkora tíz év előtt a svédével együtt volt, szintén több érdekes speciális kiállítást rendez; ezek között a halászkodársulatát és a Drontheimból küldött faépítményeket említjük, mely utóbbiakban a bizottság fog székelné. — Hollandia a maga kiállításának egész különös jellegét fog adni

a gyarmatok termékeinek gazdag gyűjteménye által, melyet két, az Esplanade des Invalides-on épülő indus falu hű utánzásával egészítenek ki.

A japán birodalom hivatalos lapja legújabbban közölte azon tárgyak jegyzékét, melyeket a szervező-bizottság mai napig átadott a kiállítás számára. Még mindig érkeznek jelentések a főigazgatósághoz a kiállításban való részvétel végett. Yanagiya, a japáni bizottság küldöttje, mindent elkövet, hogy a japáni osztály az ő vezetése alatt ismét oly sikert érjen el, mint 1878-ban. Egy tokiói kereskedő engedélyt kért egy japáni csá-ya (teaház) berendezésére, minden specificus hozzátartozandósággal, kerttel, törpefákkal, szökőkutakkal, kő- és bronzlámpákkal stb.

A francia fenhatóság alatt levő tartományok, mint magától értendőik, nagyszerűen és fényesen lesz képviselve. Ezek mellett az Esplanade-on egymásután más országok is kezdenek elhelyezkedni nemzeti jellegű telepeikkel, mint Oláhország, Görögország, Egyiptom, Marokkó, Sziam stb. Marokkó és Egyiptom különösen fel fognak tűnni; előbbi egy bazar építése által, melyet egész kis csoport pavillon és kávéház fog körülvenni, s melynek központját a szultán sátra és egy kis kioszk képezendi, a hol a szultán gyűjteményei lesznek kiállítva. Marokkó egy kairói utcát, egy igazi arabs negyedet kíván bemutatni, boltjaival, iskoláival, mecsetjével és kézműveseivel, kik a látogatók szemei előtt fognak dolgozni.

Csakis Németország, Dánia, Svéd- és Törökország nincsenek még képviselve. Az idegen országok egyébként több mint 100,000 méter területet fognak a kiállításon elfoglalni, tehát daczára a »nem hivatalos« részvételnek, nagyobb, mint 1878-ban.

A nagy kiállítási csarnokok nyitott galériáin, melyek a közbeeső parkot bekerítik, végig huzódnak a vendéglők és kávéházak. A francziák mellett lesz a belga étterem, az angol grill-room. A muszka vendéglő nagy orgonájával és hagyományos cigányénekeseivel, a hollandi buffet eredeti homlokzatával, ugyszintén egy hollandi sörház, hol németalföldi szépek az ő ezüst sapkájukban fogják a vendégeket kiszolgálni; egy indiai buffet, hol az angol gyarmatok nemzeti italait lehet kapni, egy britt-amerikai vendéglő stb.

Egy párisi nagyiparos reklám czéljából ajánlott volt egy miniatúr arany Eiffel-tornyot készíttetni, melynek tövében még a nagyszerű vízmű sem fog hiányozni. E remekmű, melyet egyik leghíresebb párisi aranyműves készít, hat méter magas lesz és félmillióba fog kerülni. — Ezalatt az igazi Eiffel-torony folyton emelkedik. Ezer kilogramm számára gyűjtik össze a használhatlan érezhulladékokat, melyeket egy csupán e czélra berendezett gyárba szállítanak, hogy azokat tonta- és gyertyatartókká, papírnyomókká stb. és ezenkívül emlékérmékké változtassák át. 30 különböző mintájú kiállítási emlékérméről beszélnek, melyek a torony építése alatt lehulló vasdarabokból fognak készíttetni. Ugyanazon gyár készül azon nagy érmeket is előállítani, melyeken a torony és a marsmezei palota lesznek láthatók. Hely van hagyva, hogy az emlékérmé vásárlója majd nevét és a kiállítás látogatásának napját is bevésésesse.

A torony október végéig 200 méter magasságot ér el. Eddig az építés 3.530,000 frankba került és 5.568,000 kilogr. vas lett felhasználva. Egy legújabb hír szerint a torony

Eiffel 5.100,000 frankért eladta egy részvénytársaságnak, mely az építés befejezése után azt azonnal birtokába fogja venni. A jövődelmet mindenekelőtt tőketörlesztésre fordítják, a maradék pedig Eiffel és a részvénytársaság közt megoszlik.

Iparügyek.

Der Budapester Kaffeehaus-Gehilfen-Ausschuss an die geehrten Herren Chefs u. Mitglieder der Budapester Kaffeesieder-Genossenschaft.

Durchdrungen von Ihrer Gerechtigkeitsliebe und Güte, erlauben wir uns dieses Cirkulair Ihrer werthen Beachtung zu empfehlen, und bitten die darin enthaltenen Punkte gütigst zu berücksichtigen:

Nachdem in der Hauptstadt Budapest eine Genossenschafts-Stellenvermittlung für Kaffeehaus-Gehilfen schon seit so vielen Jahren besteht, welche sämtliche Gehilfen reell, uneigennützig, und nach unserer Überzeugung ohne ein jedes im Vorhinein bedingtes Honorar zur Zufriedenheit der Herren Chefs plazirt, und zugleich die Agenden des Vereines leitet, wodurch die Sanirung und Purifizierung unserer Lage und die Hebung des Vereines angestrebt wird, wo aber dies alles nur durch die Unterstützung der Herren Chefs möglich ist, erlauben wir uns an Euer Wohlgebornen die hösliche Bitte zu richten, zur Verhinderung der zahlreichen Missbräuche einerseits, und zur Verhütung der masslosen Wechslungen an Personal andererseits, Ihre Gehilfen ausschliesslich von der Genossenschaft respective Vereinsvermittlung und nur unter der Bedingung aufzunehmen, wenn selbe mit einem Vereinsbuche versehen sind, und eine Anweisung aus dem Bureau vorzeigen können.

In Erwägung dessen, dass §. 7 Zahl 2870 vom Jahre 1876 der Genossenschaft genehmigten Statuten lauten: Dass ein jeder Gehilfe der im Besitze eines Vereinsbuches ist, sich der 1-te und 2-te Gastdiener einer 8-tägigen, die anderen einer 3-tägigen Kündigung unterwerfen; somit die 14-tägige Kündigung entfällt, liegt es im Interesse der Herren Chefs dieses zu beachten, und zugleich der Versorgung seiner Gehilfen in Erkrankungs- oder Todesfällen allen weiteren Verpflichtungen entzogen zu sein.

Nachdem aber zahlreiche Herren Chefs ihre Gehilfen aus Privatvermittlungen oder von solchen Personen beziehen, welche weder Vermittler noch eine Concession zur Vermittlung haben, und im Bedarfsfalle nur die Gehilfen von der Vereinsvermittlung oder vom Haushore vors Zusperrern abholen, und dadurch auf den Besitz eines Vereinsbüchels nicht reflektiren und viele Mitglieder dem Vereine entziehen, ferner ihr Aufenthalt dem Vereine unbekannt wird, um sie in Evidenz zu halten und dem Vereine rückständige Mitglieder erwachsen, trotzdem dieselben im Bedarfsfalle neuerdings ihre Dienste auf Grund der günstigen Bedingungen ohne Neuzahlung der Rückstände bei dem Vereine beanspruchen und das Vereinslokal überfüllen.

Um diesem Allen vorzubeugen, hat der Gehilfen-Ausschuss am 4. September l. J. auf Antrag des Vereins-Präses Michael Kutschera beschlossen, vom neuen Jahre 1889 angefangen, möglicherweise nur Mitglieder des Vereines, oder solche die es werden wollen, den Herren Chefs zur Aufnahme zu empfehlen, und die Vereinsmitglieder unter näher bezeichneten Modalitäten bei Bezug eines gedruckten Zeugnisses, nach dem Austritte aus dem Geschäfte unentgeltlich zu plazieren und dadurch eine Einführung zu kreiren, die

bisher nirgends bestanden hat, und eine solche nur die Budapester Kaffeesieder-Genossenschaft und der Gehilfen-Verein unter der Leitung des Herrn M. Kutschera einführen kann, wir bitten daher um Ihre gütige Unterstützung und Ermöglichung dieser Einführung auf Grund obiger Angaben

Diese in gewerblicher Hinsicht, aber auch im Interesse der löbl. Genossenschaft getroffene Einführung, welche die Herren Chefs von jeder Forderung einer 14-tägigen Kündigung, so auch im Erkrankungsfall eines Gehilfen vor Ausgaben sichert, kann nur dann gedeihen, wenn dieselbe Beachtung findet, und die Stellenvermittlung nicht als Privat-Erwerb betrieben werden muss, sondern die Förderung der Vereins-Interessen ihre höchste Aufgabe sein soll, um dieselbe nach dem Muster der Wiener neuesten Stellenvermittlung organisiren zu können.

Unser Zweck ist also der, dass alle Gehilfen mit Vereinsbücher nach dem Wortlaute des Gesetzes versehen sind und dass alle Herren Chefs nur mit Vereinsbücher versehene Gehilfen in ihre Geschäfte bekommen sollen, und beim Austritte sich ein Blanquet-Zeugniss aus der Kanzlei abholen, und durch den Chef ausfüllen lassen sollen, dann wäre eine Ordnung möglich und die Vermittlung musterhaft organisirt.

Hochachtungsvoll für den Ausschuss des Budapester Kaffeehaus-Gehilfen-Vereines.

M. Kutschera.

Die Kanzlei befindet sich IV. Bez. Leopoldgasse No. 1.

Budapest im November 1888.

CSARNOK.

Halottak estélyén.

Ott fekszik élettelenül egyszerű fakoporsóban. Arczát, melyet nem rép még egy gyenge pir borított, most a halál sápadtsága környezi.

Ajka, mely oly-oly kitünően tudott a szép nőkkel csevegni egyszerre elnémult.

Megüvegesedett szemei úgy tűnnek fel, mintha megvetően tekintenének a feje felett égő gyertya lángjára.

Keze mellette hever, mintha nem is az övé volna... A falon csüngő óra kísértetiesen üti el a 11—12-öt. Az éj néma csendjét egy halk kopogás szakítja félbe, mely a halott virasztója által durva viszhangra talált.

— Ki jár itt oly későn? — kérde a virasztó.

— Én, én — felele egy reszkető női hang.

— Ki az? — ismétlé még egyszer a virasztó.

— Én vagyok, — Sarolta volt a válasz. — A virasztó most kinyitá az ajtót s megpillantotta Saroltát, a kinek a késő éjjeli órákban ezen egyszerű halott látogatását a virasztó megmagyarázhatatlannak tartotta. Később azonban egy levélke, melyet Sarolta zsebéből kihuzva a virasztónak elolvast, mindent megmagyarázott a bámoló virasztónak.

* * *

Borus Lászlónak hívták, Debreczenben az N. kávéházban mint főpinczér volt alkalmazva. Halovány arczáról csak a jóságot lehetett leolvasni. Sötét szemeiből szerénységgel párosult értelem sugarak löveltek ki. Soha senkit meg nem bántott őt is szerette, kedvelte mindenki. Önzetlen, ügybuzgó, becsületesnek jellemezték ismerősei, kik között volt legrokonszenvesebb barátjainak egyike is. Főnöke pedig becsülte őt.

Egy szép nyári napon éppen mikor a ven-

dégek között sürgőldött, szüleitől egy levelet kapott, melyben nagyon kéri, hogy a legközelebbi ünnepekre szerencsétlenesse meg őket látogatásával.

Az ifju a meghívást örömmel fogadta.

Hisz ugy is már 5 éve nem volt otthon s előre képzeld, hogy mily örömet fog majd szerezni kedves anyjának ha őt meglátja.

Az ifju főnökétől két heti szabadságot kért, mit megnyervén haza utazott. Megérkezésekor leirhatatlan volt szüleinek öröme. Boldogságuk tetőpontját érte midőn fiuk előadá, hogy mily boldog Debreczenben, hol mennyire szeretik s becsülik őt.

— Boldog? — kérdé egy ott szüleinél lakó öreg asszony.

— Bizony — felelé az ifju nagy hévvel. — Boldog vagyok!

— Csalódott már Ön szerelemben? — tolytatá az öreg nő.

— Még nem. De nem is csalódhatom, mert még nem voltam eddig szerelmes, — válaszol ridegen az ifju.

— Figyeljen rám! — szólt most komolyan az öreg nő: Addig lesz Ön boldog mig nőt nem fog szeretni. Az ifju tagadólag rázta fejét. De az öreg nő nem engedett s megmaradt állítása mellett.

Az ifju szivesen vette e mondást. Pedig ő ugy óhajtott volna valakit szeretni.

De ő előtte egy eszménykép lebegett, nem kereste ő soha a külső tetszelgést és hiu szépséget. Ő csak a kedélyt, a szívnek jószágát s a szerénységet kereste. Olyan nőt pedig kiben mindezen szép tulajdonok együtt lettek volna feltalálhatók még eddig nem ismert.

A szünidő napjai gyorsan lejártak s az ifjunak vissza kellett indulnia, J. állomására, a hol őt ugy szerették, becsültk.

Szülei ugy marasztalták, ugy kérték, hogy maradjon, ne hagyja el őket. Aztán édes anyja oly esdekelve kérte:

— Ne menj vissza kedves fiam, hisz jobb dolgod van itthon, ne menj többé vissza.

Maga az ifju is ugy tusakodott. Valami ugy sugta belsejében, hogy ne menjen hanem maradjon itt szerető szülei körében.

De végre győzött nála főnökének adott szava, hogy 14 nap mulva visszatér. Bucsut vett szüleitől, visszautazott s elfoglalta régi állomását. . . . Itt végre az ifju megtalálta azt, kit oly régen keresett.

Megismert egy nőt, oly nőt azonban, kit neki szeretni nem szabad. Oly nőt, kinek minden szava szelidség és jószág, szívének minden dobbanása s egész magaviselete csupa szerénység.

Saroltának hívták. Az ifju állomásával tözsomszédságban lakott. Eleinte az ifju minden gyönyörűsége az volt, ha a szép Sarolta szemibe csak egy pillantást tudott vetni. Később pedig vele megösmékedvén órákig elbeszélgettek egymással egész érdeklődve.

Napról-napra jobban érdekelte az a szelid arc, az a szende jószág: Érezte, hogy valami ugy vonzza őt e kedves nő körébe. Az ifju szeretni kezdett! Lelkében aztán aggodalmak merültek fel, vajjon ama nő szereti-e őt vagy nem?!

Hiszen oly nyájasan beszél vele s oly kedvesen mosolyog s oly szivesen veszi, ha egy kis virággal olykor-olykor meglepi.

Az ifju egész odaadással szeretett! De szerelmével együtt aggod:Ima is növekedett.

Megvallani nem merete igaz szerelmét! Oh! hiszen jól tudta, ha e nő neveti is őt, de ővé soha sem lehet. Hallgatott tehát; parancsolni akart szívének, elhatározta, hogy szakítani fog érzelmeivel s elfogja titkolni azokat,

ne hogy őtet is a nőkert bolondok sorába sorozzák, szegény ifju szakítani akart de nem tudott! Nyugalma tönkre volt téve, s érezte, hogy imádja azt a nőt, akit nem szabad szeretnie aki az övé — soha . . . soha nem lehet. Tehát beteljesült amit egykor egy öreg nő moddott: »Addig lesz ön boldog, mig nőt nem fog szeretni!

És az ifju oly igen szenvedett. Szerénysége azonban győzött a szíve felett s eltitkolta igaz szerelmét . . .

Győzött mert a mámorenak adta magát. Elfeledkezett hivatásáról el magáról.

Egy reggelen azt a megdöbbentő hirt kaptuk, hogy Borus László cziankálival megmérgezte magát. Egy levelet hagyott hátra melyben e pár szót irta Saroltának:

»Elvárlak halottak soroltánén.*

Rosenberg Simon.

Eingesendet.

In vorigem Monat erschien im einen Budapest-erachtbaren Blatte ein beachtenswerter Artikel, worin gegen den Usus, und unqualifiziertes Verabreichen von Trinkgeldern, an die Gast- und Caffeehaus-Kellner stark zu Felde gezogen wird. In wenigen Tagen darauf erschien eine Erwiderung, welche die Trinkgelder-Manier vertheiltiget, und manigfache Gründe, für die Aufrechthaltung derselben, anführt, ohne aber den Sachverhalt näher zu beleuchten.

Die Trinkgeldergabe existirt faktisch in aller Herren Länder, und zwar nicht nur bei Kellner, sondern bei allen Klassen von Personal, welcher z. B. den Besuchern von Bäder, Hotels, Restaurationen und Cafés, oder sonstigen Etablissements, vielfache Dienste zu leisten hat, ohne dafür eine directe Taxe zu besitzen. Nehmen wir an, ein Restaurateur, oder Gastwirth hat 12 Kellner, von denen ein jeder den ganzen Tag rein gekleidet, mit weisser Wäsche, den Gästen entsprechend, durch Bildung, Sprache, dienstbelliessen und mit Höflichkeit begabt, sich ihre Gunst erwerben muss und zu trachten hat, dass der Gast, sowohl was Küche, auch Getränke anbelangt, exakt bedient, und aller Aufmerksamkeit theilhaftig wird; ist es da möglich, dass der Gast seine Anerkennung für die Umsicht und vielen Gänge des Kellners eine Bonifikation, sagen wir Gratification an denselben nicht verabreicht? und sich ihn auch für die Folge dienstbar zu erhalten trachtet? Gehen wir weiter! Der Kellner, welcher ein qualifizirtes, und so zu sagen ein gebildetes Individuum sein muss, falls er in bessere Häuser servirt, ist bereits den ganzen Tag auf den Füßen und bekommt per Monat 12 fl. Gehalt, selbstverständlich nebst Kost, ohne Wohnung, oder sonstige Beneficien; ist da möglich, dass ein Mann, welcher alle Bedürfnisse, so wie jeder Sterbliche innehat, und zudem viele davon verheiratet sind, daher von 12 fl. monatlich Wohnung zahlen und sich kleiden soll? Nein! Noch ein Beispiel: Ein Caffeesieder hat 10 Gehilfen, von welchen ein jeder ohne Kost und Quartier per Tag 1 fl., daher monatlich 30 fl. bezieht welches in Summe für alle 10 Gehilfen monatlich 300 fl. und jährlich 3600 fl. ausmacht, dazu zahlt er 7000 fl. Zins, 3000 fl. an Gas und 1200 fl. an Zeitungen, nebst circa 600 fl. Steuern, so dass die Summe sammt Waare und Abnutzung des Inventars pro Jahr 22000 fl. ausmacht, dagegen täglich 60 fl., monatlich 1800 fl. und jährlich 21600 fl. an Losungen einnimmt, ohne

noch für seinen Hausbedarf und Familie gesorgt zu haben, so dass oft, wenn nicht im Winter bessere Zeiten oder sonst günstige Ereignisse eintreffen ein Deficit nicht ausgeschlossen ist, kann daher ein Cafétier seine Gehilfen besser zahlen? — ohne den Kaffee höher zu berechnen, die Getränke höher zu taxiren? — welches wieder nur die Gäste selbst bezahlen müssten, und dem Geschäft enorm schaden würde.

Es ist daher unmöglich über die Trinkgelder tabula rasa zu machen, und selbst jenen P. T. Gast- oder Kaffeehaus-Gäste, welche die Abschaffung der Trinkgelder herbeiwünschen, würden sich nur schwer daran gewöhnen, den ihnen oft liebgewordenen Jean, Feri, oder Gyula für seine complemente Aufnahme oder Aufmerksamkeiten, unbelohnt zu verlassen, denn geben ist seliger als nehmen!

M. Kutschera.

Értesítés.

Lapunk szerkesztőségét és kiadóhivatalát f. hó 1-től fogva Budapest VIII. Zerge-utca 5 sz. alá tettük át, minél fogva minden a lap szellemi részét illető levelezések és előfizetések ezentul ide intézendők.

A kiadóhivatal.

Tisztelettel értesítjük t. olvasóinkat, hogy a Stadler Károly és Glück Frigyes urak szerkesztésében megjelenő «Inyes mesterség-Szótára.» című nagyérdékű mű. e hó vége felé kerül ki sajtó alól. Megrendelések Glück Frigyes urhoz «Pannonia» szálloda intézendők. Egy kötet ára diszkólesben 3 frt.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Stadler Károly ur ipartársulatunk nagyérdemű kiváló tagja, lapunk munkatársa, — mint örömmel jelenthetjük — betegségéből már teljesen felépült.

— Wrabetz Frigyes ur, a Császár-fürdő vendéglőse a Dalszínház-utca és Lázár-utca sarkán levő új vendéglőjét folyó hó 3-ikán nyitja meg.

— Az aradi vendéglősök a fogyasztási adók megváltása ellen. Novotny Lajos aradi vendéglős elnökele alatt mult hó 27-ikén a «Három király»-hoz címzett szálloda nagytermében egy népes értekezlet volt, a városi közgyűlés azon sérelmes határozata ellen, hogy az állami bor-, hus-, ser- és cukorfogyasztási adókat az államtól megváltani és házilag kezelni akarja. Elnök az értekezlet egy csinos beszéddel megnyitotta, mire dr. Barabás Béla ügyvéd és városi képviselő olvasta fel az általa szerkesztett terjedelmes felebbezést, melyben pontonként van felsorolva az egyes vendéglősök, kerereskedők és a polgárság sérelme, melyet háromszázharminczhatan irtak alá. A felebbezést dr. Barabás Béla a mult hó 17-ikén nyújtotta be Salacz Gyula kir. tanácsos és polgármesterhez.

— Kávéház megnyitás. Budapest N a g y Pista, a práter és óriás-utca sarkán egészen ujonan berendezett kávéházat nyitott.

— Uj vendéglő. Pusztaszent-Mihályon (József-főherceg-telep) Mezey Péter fővárosi tekintélyes polgár, saját házában uj vendéglőt nyitott s azt a fővárosi közönség már eddig is tömegesen látogatja.

— Eladó ház. Miskolczon a legnagyobb forgalmi helyen, egy szállodának és kávéháznak átalakítható ház szabadkézből eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatala ad.

— Hymen. Belágh Ignác székesfehérvár vendéglős nélkül vette Szalay Juliska kisasz

szonyt Székesfehérvárról. — Knisch Samu ungvári vasuti vendéglős nővérét Rózát, a mult vasárnap jegyezte el Kró Jakab bacsavai lakos.

Vidéki előfizetők részére mai számunkhoz van mellékelve Löwenstein M. Budapesten, IV. Eskü-tér 4 sz. a sajtó, vaj, szalámi, bel- és külföldi conservék és csemegék nagy és kicsinyben raktárának árjegyzéke. Löwenstein M. sajtókereskedése a lóvásárolásról szóló törvények és rendeletek, szesz megadóztatására vonatkozó szabályok és a törvény végrehajtása iránt kiadott utasítás, ugyszintén a szesztermelés után járó fogyasztási adónak kiszabása, beszédese és ellenőrzése iránt a pénzügyi közegek használatára kiadott oktatás alapjain kommentálja ezen nagyfontosságú törvényt, előfizetési felhívást tesz közöz Bosányi Endre, a magy. szesztermelők orsz. egyesületének titkára. Az új szeszadótörvény által úgy a szeszfőzés ipara általánosságban, valamint a szeszkereskedés üzleti forgalma is teljesen új irányba terelődött, az új adórendszer s az alajukban megváltoztatott megadóztatási módok következtében az ipar törekvései és feladatai számára jórészt az új czélok tűzettek ki, de ez ellenőrzés rendszerre körében is csaknem az összes eddigi intézkedések új és gyökeres, melyreható változaton menőv keresztül, mindazon érdekeltekre nézve, kik a szeszfőzési és gyártási eljárások, valamint az üzleti forgalom tekintetében az ezekre kiható törvényesabla követelmények szerint tartoznak eljárni, a szeszadóra vonatkozó összes rendelkezések tüzetes ismerete feltétlenül szükséges. Kivált az új szeszadótörvény keretében életbelépetett ellenőrzési rendszer sok részben teljesen új fogalmakat, új eljárásokat és új szabályokat állapítván meg, még a szakértő s a szeszgyártás ipara terén kellő jártassággal bíró érdekeltekre nézve sem könnyű feladat a gyakorlatban lépten-nyomon felmekülő, a törvény és rendeletek által érintett eljárások tekintetében eligazodni avagy a törvény és rendeletek nagy halmazából a gyakorlat igényeinek megfelelő tájékozottságra szert tenni. A viszonyok közt általánosan érezhető szükség van oly munkára, mely a törvények és rendeletek, utasítások és szabályok rengetegében az érdekelteknek kalauzál szolgáljon, mely e nagy anyagot a gyakorlat igényeire képest rendezve, az érdekeltek számára hozzáférhetőbbé tegye s a törvénynek nemcsak betűszerinti rendelkezéseit közölve, de azok alkaira is kiterjeszkedve, az intézkedések szellemébe behatolva, magyarázataival az azok alkalmazása iránt minduntalan felmerülő kétségeket eloszlatassa, szóval: minden adott esetben nyomban kész tanácsadója, megbízható utmutatója legyen az érdekelteknek a szeszfőzés és gyártás ipara s az üzleti forgalom terén a törvény és rendeletek értelmében szem előtt, tartandó szabályok, eljárások és teendők tekintetében. E szempontokból kiindulva «a szeszadótörvény alkalmazása a gyakorlatban» című munka lehetőleg népszerűsíteni törekszik az új törvény és azzal kapcsolatban álló számos rendelet és utasítás ridég szakaszokba foglalt, gyakran összefüggés nélkül, szétszórta s így a közerthetőséget akadályozó intézkedéseit s lehetővé kívánja tenni, hogy az érdekeltek minden egyes esetben, minden felmerülő kérdésre nézve nyomban és könnyen feltalálhassák a szükséges tájékozást s a gyakorlati használat számára alkalmas alakban s sorrendben együtt találhassák mindazon intézkedéseket, melyek bizonyos elárasra vagy teendőre vonatkozólag megállapítsák. A munka megjelenése már a jövő hó végére, legkésőbb december hó folyamán várható. Előfizetési ára 6 forint (ajánlott széküldéssel 6 ft 15 kr.), bolti ára pedig nyolc forint lesz. Az előfizetéseket legkésőbb f. é. november hó 15-ikéig a «Szesztermelők Orsz. Egyesülete titkársága» címére (Budapest köztelek) küldendők be.

— **Az új szeszadótörvény** (1888. évi XXIV. és XXV. t. cz.) alkalmazása a gyakorlatban című munkára, mely a szeszadóról, valamint a szesztermeléssel együttesen készített sajtolt cészlő megadóztatásáról szóló törvények és rendeletek, szesz megadóztatására vonatkozó szabályok és a törvény végrehajtása iránt kiadott utasítás, ugyszintén a szesztermelés után járó fogyasztási adónak kiszabása, beszédese és ellenőrzése iránt a pénzügyi közegek használatára kiadott oktatás alapjain kommentálja ezen nagyfontosságú törvényt, előfizetési felhívást tesz közöz Bosányi Endre, a magy. szesztermelők orsz. egyesületének titkára. Az új szeszadótörvény által úgy a szeszfőzés ipara általánosságban, valamint a szeszkereskedés üzleti forgalma is teljesen új irányba terelődött, az új adórendszer s az alajukban megváltoztatott megadóztatási módok következtében az ipar törekvései és feladatai számára jórészt az új czélok tűzettek ki, de ez ellenőrzés rendszerre körében is csaknem az összes eddigi intézkedések új és gyökeres, melyreható változaton menőv keresztül, mindazon érdekeltekre nézve, kik a szeszfőzési és gyártási eljárások, valamint az üzleti forgalom tekintetében az ezekre kiható törvényesabla követelmények szerint tartoznak eljárni, a szeszadóra vonatkozó összes rendelkezések tüzetes ismerete feltétlenül szükséges. Kivált az új szeszadótörvény keretében életbelépetett ellenőrzési rendszer sok részben teljesen új fogalmakat, új eljárásokat és új szabályokat állapítván meg, még a szakértő s a szeszgyártás ipara terén kellő jártassággal bíró érdekeltekre nézve sem könnyű feladat a gyakorlatban lépten-nyomon felmekülő, a törvény és rendeletek által érintett eljárások tekintetében eligazodni avagy a törvény és rendeletek nagy halmazából a gyakorlat igényeinek megfelelő tájékozottságra szert tenni. A viszonyok közt általánosan érezhető szükség van oly munkára, mely a törvények és rendeletek, utasítások és szabályok rengetegében az érdekelteknek kalauzál szolgáljon, mely e nagy anyagot a gyakorlat igényeire képest rendezve, az érdekeltek számára hozzáférhetőbbé tegye s a törvénynek nemcsak betűszerinti rendelkezéseit közölve, de azok alkaira is kiterjeszkedve, az intézkedések szellemébe behatolva, magyarázataival az azok alkalmazása iránt minduntalan felmerülő kétségeket eloszlatassa, szóval: minden adott esetben nyomban kész tanácsadója, megbízható utmutatója legyen az érdekelteknek a szeszfőzés és gyártás ipara s az üzleti forgalom terén a törvény és rendeletek értelmében szem előtt, tartandó szabályok, eljárások és teendők tekintetében. E szempontokból kiindulva «a szeszadótörvény alkalmazása a gyakorlatban» című munka lehetőleg népszerűsíteni törekszik az új törvény és azzal kapcsolatban álló számos rendelet és utasítás ridég szakaszokba foglalt, gyakran összefüggés nélkül, szétszórta s így a közerthetőséget akadályozó intézkedéseit s lehetővé kívánja tenni, hogy az érdekeltek minden egyes esetben, minden felmerülő kérdésre nézve nyomban és könnyen feltalálhassák a szükséges tájékozást s a gyakorlati használat számára alkalmas alakban s sorrendben együtt találhassák mindazon intézkedéseket, melyek bizonyos elárasra vagy teendőre vonatkozólag megállapítsák. A munka megjelenése már a jövő hó végére, legkésőbb december hó folyamán várható. Előfizetési ára 6 forint (ajánlott széküldéssel 6 ft 15 kr.), bolti ára pedig nyolc forint lesz. Az előfizetéseket legkésőbb f. é. november hó 15-ikéig a «Szesztermelők Orsz. Egyesülete titkársága» címére (Budapest köztelek) küldendők be.

— **Vendéglős ipartársulatunk** tagjai legutóbbi társas összejövetelüket Bégrisch Nándornál majd Mayer Ferenczénél tartották, a legközelebbi pénteki összejövetel pedig Schuck I. ur vendéglőjében Ferencz József rakpart len megtartva.

— **Italmérők összeírása.** A VII. ker. előjáróságnál évek hosszú során át rendkívül elhanyagolták a regaleügyeket, miáltal a fővárosi közpénztár nagy veszteségeket szenvedett.

Ez oly fontos jövedelem biztosítása és rendezése érdekében az előjáróság bizottságot küldött ki, mely november 5-től kezdve sorra járja a kerület összes kocsmáit, pálinka és kávémeréseit, palackbor sörrelarusító helyeit s e helyiségek tulajdonosai közül azokat, akik engedélyöket üzletükben [ki nem függesztik s nevöket üzletük fölé ki nem írják, regale-díj fizetési bárczáikat kéznél nem tartják, vagy bizonyos italmemeket engedély nélkül árusítanak, a regale-szabályzat büntető határozmányai értelmében szigorúan meg fogják büntetni.

— **A szegedi pinczeregylet** kebelében — mint levelezőnk értesít bennünket — ismét az egyleti ügynök választása kerül napirendre. Többen Fleischmann Ede kolozsvári ügynök mellett foglaltak állást. Fleischmann nem óhajtott pályázni ez állásra, de a napokban lent járt Szegeden s számos barátai és tisztelői által a legnagyobb vendég szeretetben részesült, s ez alkalomból s az egyleti tagok felkérték őt az ügynöki jelöltség elfogadására.

— **Üzleti változások.** Erfurth Hugó főpinczéri állást nyert az Arany Bika éttermében Debreczenben. — Mándoky Mihály és Vég László ugyanott nyertek alkalmazást. — Németh Ignác főpinczéri állást nyert Berettyó-Ujfalun. — Zonnenvirth Mór első vendég szolgálai állást nyert a Pannónia kávéházban Debreczenben. — Adler Jakab első vendég szolgálai állást nyert a Bóhm-kávéházban Debreczenben. — Karász Lajos ugyanott nyert alkalmazást. — Száva Lajos első vendég szolgálai állást nyert Debreczenben, a Fiume kávéházban. — Stern Samu a Magyar király kávéházban nyert alkalmazást Debreczenben. — Blum László ugyancsak Debreczenben, a Pest város kávéházban kapott alkalmazást. — Márkus Jenő és Adler László a debreczeni Frohner-féle kávéházban nyertek állást. — Ifj. Katz Vilmos a Steinhardt szállodában nyert állást Tokajban. — Janura Károly és Guga Novits Menyhért, a debreczeni Fehér ló szállodában lettek alkalmazva. — Renglovits János Kolozsvárott Nagy Gábor kávéházában, — Babos Gábor Vukováron a „Central“ kávéházban, — Tóth Lajos Zomborból Szegeden a Kohn-féle kávéházban, — Riszterer Gábor Nagy-Kikindáról Orosházán, — Némethy Lajos Nyiregyházáról Debreczenben a Korona-szállodában nyertek főpinczéri alkalmazást. — Kávéház átvétel. Kolozsvárott a Morgenstern-féle kávéházat Toman Sándor vette át.

— **A debreczeni nagyerdői bérlet** ügyében múlt hó 18-án ismét árlejtés tartatott a városháza nagy tanácstermében. Az árlejtés azonban most is eredménytelen maradt, mert csupán egy ajánlat tétellett Fehér Herman ur, a Bika szálloda tulajdonosa részéről, ki 1500 frt évi bérletet ígért. Ezen ajánlat természetesen elfogadható nem volt. Most már igazán kíváncsiak vagyunk, hogy mi történik a nagyerdővel, vajjon bérbe adják-e potom áron, vagy pedig a házi kezelést hozzák be?

— **Hymen.** Schich József, a nagyváradi Konió-kert sörészarnok derék bérlejtő eljegyezte Debreczenben a Debreczen városához címzett vendéglő tulajdonosának szép, művelt, kellemes leányát, Rott Anna kisaszszonyt. Áldás és béke a tiszta szerelemből kötött frigyre.

— **Egy kis emlékeztetés.** A mi igen t. előfizetők között számos az olyan, a ki igen boldog ember. Azt szokták pedig boldog embernek mondani, a ki nem érzi az idők súlyát, nem tudja mi nap van ma, s ebből folyólag, hogy a haladó idő már ismét egy év-

negyednek a nyakára hágott. S mert ezt nem veszi észre elfeledkezik arról is, hogy annak az ő kedves ujságának a kiadója és szerkesztője a negyedéves terminusok pontos megtartását nagy figyelemmel kíséri, mert írja bár a legszebb cikkeket, vagy szerezzon össze még annyi érdekesnél érdekesebb hírt — ő rá nézve a legérdekesebb hír mindig a postás által hozott azon piros czédula, hogy ime, ez és ez előfizető megküldte járandóságát. És mert az éremnek két oldala van, és mi oly sok »boldog embert« látunk, ha előfizetők diszes során végigtekintünk, önként következik, hogy ezen mi épenséggel nem valami nagy örömet érzünk. Igen kérjük tehát ezeket a mi »boldog embereinket«, örvendeztessenek meg bennünket az által, hogy beküldik a rájuk nézve csekély, de ránk nézve — mert sokan vannak — sokat kitévő hátralékot. Ezt a pár sort a Vasmegeyi Lapok mondta, de mi is elmondhatjuk.

A kiadóhivatal postája.

Hátralékos előfizetőinket kérjük hátralékaik mielőbbi kiegyenlítésére. Azon t. hátralékosainkat pedig, kiket már e lapok kiadóhivatala posta útján többször felszólított s egyáltalán a fizetésre nézve nem intézkedtek — ez uton újból kérjük őket követelésünk kiegyenlítésére. Hátralékban vannak:

Tobnag Sándor czukrasz (Nyiregyháza) 1887 januártól 1888 október végéig. *Deutsch Jakab* szállodás (Nyiregyháza) 1887 januártól 1888 október végéig. *Fehér Herman* szállodás (Debreczen) 1887 januártól 1888 október végéig. *Hasebmayer István* vasuti vendéglős (Debreczen) 1886 október 1-től 1888. október végéig. *Tanffer János* kávé (Kolozsvár) 1886 okt 1888 nov.-ig. *Rambowszky József* szállodás (Szeged) 1887 áprilistól 1888 nov.-ig. *Szép Gyula* vendéglős (Székelyhid) 1887 deczembertől 1888 nov.-ig. *Kass János* szállodás (Szeged) 1887 áprilistól 1888 nov.-ig. *Moskovitz Jakab* szállodás (Czegléd) 1887 januártól 1888 júliusig. *Nagy Károly és Cserna István* (Buziás) 1886 áprilistól 1887 nov.-ig. *Kollis testvérek* vendéglősök (Galantha) 1888 áprilistól nov.-ig. *Hübisch N.* kávé (Kassa) 1888 január-júliusig. *Meisner András* kávé (Éperjes) 1888 január-júliusig. *Greiner Markusz* kávé (Kassa) 1888 január-júliusig. *Löwy József* vendéglős (Liptó-Szt.-Miklós) 1886 áprilistól 1887 júliusig. *Mihálovits György* szállodás (Pécs) 1885 júliustól 1888 nov.-ig. *Bognerrieder I.* vasuti vendégl. (N.-Kanizsa) 1888 januártól nov.-ig. *Schönbeck Imre* (Esztergom) 1887 októbertől 1888 nov.-ig. *Pohl Károly* szállodás (Arad) 1887 január-júliusig. *Czitronyi S.* kávé (Arad) 1886 júliustól 1887 júliusig. *Tracher József* (N.-Beeskerek) 1886 júliustól 1887 áprilisig. *Kántor Lajos* kávé (H.-Böszörmény) 1888 januártól nov.-ig. *Ferenczy Elek* 1885 júliustól 1887 júliusig. *Fischbein Dániel* szállodás (Szolnok) 1887 január—július. *Kalocsay Zs.* (Szatmár) 1886 decz. 1887. jul.-ig. *Argauer József* 1885 jul.-tól 1887 jul.-ig. *Náglits György* (Székesfehérvár) 1887 okt. 1888 nov.-ig. *Somogyi Imre* (Debreczen) 1886 okt.-tól 1887 okt.-ig. *Beregghy Emil* vend. (Torda) 1886 decz.-tól 1887 jul.-ig. *Pfilipovits H.* szállodás (Ungvár) 1887 decz.-tól 1888 nov.-ig. *ifj. Spáth F.* (Szeged) 1886 apr.-tól 1887 jul.-ig. *Paulin Zsigmond* vendégl. (Kaposvár) 1886 jul.-tól 1887 jul.-ig. *Schwartz József* (Kaposvár) 1888 apr.-tól nov.-ig. *Szabó Ede* száll. (Kaposvár) 1887 jul.-tól 1888 nev.-ig. *Fruól István* (Nagy-Károly) 1885 okt.-tól 1887 júliusig. *Pék Mihály*

(Nagy-Károly) 1887 okt.-tól 1888 nov.-ig. *Balogh János* vendégl. (Nagy-Igmánd) 1887 júliustól 1888 jul.-ig. *Órády János* (Szatmár 1887 jul.-tól 1888 nov.-ig. *Weinberger Bernát* szállodás (Szatmár) 1887 januártól 1888 nov.-ig. *Bayer Jenő* (N.-Szalonta) 1887 májustól nov.-ig. *Verhovina Lajos* (Nagyvárad) 1888 májustól nov.-ig. *Elefánt Adolf* Királyháza) 1888 ápril-nov. *Beretvás Pál* (Kecskemét) 1888 februártól novemberig. *Argyám György* vendégl. (Déva) 1888 június-nov. *Bartha István* szállodás (Brassó) 1887 októbertől 1888 nov. 19. *Bulász József* szállodás (Brassó) 1887 októbertől 1888 nov.-ig. *Randevő József* vasuti vendéglős (Zimony) 1887 október 1888 ápril.-ig. *Szabó Kálmán* főpinczér 1886, októbertől 1888 január-ig. *Fischer Mihály* kávé (Szeged) 1886, júliustól 1887 ápril.-ig. *Oszwald János* főpinczér 1887, január 1888 szeptember-ig. *Pajtsits Gábor* kávé (Bpest) 1886, 1/2 év később 1887 júliustól 1888 októberig. *Beretvás Béla* (Kecskemét) 1888 februártól októberig. *Komáromy István*

(Kecskemét) 1888 febr.-okt. *Lenk Kajetán* (Szombathely) 1888 januártól júliusi. *Matits Imre* (Vasvár 1888 januártól nov.-ig. *Ehrfurth Hugó* (Debrecen) 1887 október 1888 nov.-ig. *German Jenő* kávé (Kassa) 1886, okt. 1887 júliusig. *Tóth Sándor* (Békés-Gyula) 1888 január-júniusig. *Offák Antal* (Deés) 1887 januártól 1887 okt.-ig. *Fáskert István* (Békés-Csaba) 1886 júliustól 1887 júliusig. *Fészl Károly* főpinczér 1886 januártól 1887 ápril-ig. *Ambrus Miklósné* (Torda) 1887 januártól decz.-ig. *Heim Adolf* vasuti vendéglős (Zólyom) 1886 októbertől 1888 nov.-ig. *Km thykó testv.* (Arad) júliustól 1887 júliusig. *Zemplényi Sándor* kávé (Arad) 1886 július 1887 júliusig. *P. Tóth Lajos* (Kolozsvár) 1886 januártól 1887 júliustól 1887 júliusig. *Demusz Lajos* (Arad) 1888 ápril-nov. *Szitar Ferencz* vend. (N.-Kanizsa) 1888 ápril-nov. *Fikkev J.* volt aradi vendéglős 1886, januártól októberig és 3-szori hirdetési díj. *Borsody Imre* vasuti vend. (Bátyu) 1887 június 1888 nov.-ig. (Folyt. köv.)

NYILT-TÉR.*)

Válasz egy nagyváradi ügynök levelére.

Valami Silberman nevű nagyváradi ügynök főnökéhez Gruber Ferencz beszerzői szállodás urhoz egy levelet küldött, melyben az állítja, hogy egy ismerősétől azt hallotta, hogy főnököm nekem és a szobaasszonynak felmondott, ennél fogva kéri a feltételeket és a megbízatást a nevezett két állás betöltésére mert van neki főpinczére és szobaasszonya 500 frt óvadékkal. Én Silbermann Ignác ur levelére csak annyit vagyok bátor megjegyezni, hogy a szobaasszony elmegy ugyan f. év nov. 1-én, de ő maga mondtat fel, és már van helyette egy másik, ki Paulits József ur által Budapestről lett felvéve s miután Paulits ur e háznak régi közvetítője, tőle ezen házat sem Silberman ur, sem más, magát ügynöknek nevező egyén elvenni képes nem lehet. A mi pedig engemet illet, 16 éve már, hogy mint főpinczér működöm, de hála s gondviselésnek, még elküldve nem lettem sehonnan sem és biztosítom a nevezett ügynök urat, hogy míg a bivalj te izeni fog Beszterczén addig főnököm nekem felmondani nem fog.

Besztercze, 1838. oct. 30.

Koloszár Imre,

főpinczér a „Magy. kir.” szállodában.

*) Ezen rovathan közlöttekért nem felelős a szerk.

FODOR L.

férf-szabó

Budapest, IV. ker. Egyetem-tér 5. szám.

az „Egyetemhez“

Legnagyobb hazai kész uri és gyermek ruharaktár.

Ezen czég az idegenek, valamint a t. közönség figyelmébe ajánlható, itt nem csak elegánsan, izlésteljesen és legdusabb divat szerinti jó szabásu, hanem fölötté még rendkívüli jutányos árak mellett lehet ruházkodni.

Vendéglő megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelet el értesíteni, hogy az Erzsébet-körut 34. szám alatt levő vendéglőm felhagyásával Budapesten, V. az Akadémia-utca és Géza-utca sarkán f. év nov. 1-én **uj vendéglőt** nyitottam. Tisztelettel

MAYER JÓZSEF,
vendéglős.

Postán 5 kilós csomagokban.

Ementali sajt 1 kiló	frt 1.15— 1.20
Liptói turó finom 1 kiló	frt —.42— .48
Groji sajt 1 kiló... ..	frt —.64— .68
Fél ementhali sajt	frt —.70— .72
Olmützi quargli 60 drb	frt —.68
Imperial 12 darab	frt 1.60
Caviar	frt 3.50

valamint vaj, szalámi és minden bel- és külföldi sajt, ugyszintén minden e szakmába vágó czikk legolcsóbb áron kapható. Kívánatra árjegyzékkel ingyen szolgál

ROSENBERG K.

sajt- és vaj-kereskedés.

Budapest. Király-utca 1. sz.

!! Etablissement Reutter !!

Budapesten a magy. kir. opera színházzal szemben

a m. kir. államvasutak palotájában levő, volt *Ruscher vendéglői összes helyiségeket* bérbevettem és ott elegáns berendezéssel, minden igényeknek megfelelő *vendéglőt nyitottam*, ahol finom izletes ételek sőt *kis adagu pecsenyék és ételek is kiszolgáltattak*, hogy ez által az étkezést minél olcsóbbá tegyem. Az összes vendéglői helyiségeket, melyek a tágas ó styllü *pinczei söresarnokból* és az I. emeleten levő termekből állanak — újból kitarasztattam és földiszitelttem. Mintán e helyiségek eddig is a külföldiek és az *idegenek találkozási és gyűhelyét* képezte, különösen ajánlom tehát vendéglőmet — ahol kipróbált szakácsokat alkalmaztam — *a vidéki vendégek figyelmébe.*

Színházi előadások után mindig frissen készült ételekkel szolgálók.

Dréher sört és legjobb borokat mérek. Kisebb társaságoknak külön kis termek (chambre separée) állnak ingyen rendelkezésre

Tisztelettel

Reutter Nándor.

!! Etablissement Reutter !!

Budapest vis-à-vis der kön. ung. Oper.

Die im Pensionsgebäude der k. ung. Staatsbahnen sich befindlichen *Gasthaus-Localitäten* habe ich in *Pacht genommen* und mit einer eleganten Einrichtung und allen Anforderungen entsprechenden *Restauration eröffnet*, in welchem geschmackvolle Speisen *als auch in kleinen Portionen Braten und Speisen ausgefolgt werden*, so dass man dadurch daselbst billigt speisen kann.

Sämtliche Restaurations-Localitäten, welche aus der *Keller-Bierhalle* alten Styles und im I. Stock sich befindlichen Sälen bestehen, habe ich ganz neu tapetiren und ausschmücken lassen.

Indem diese Localitäten bisher von den *Fremden und Ausländer als Rendezvous und Sammelplatz gedient haben* empfehle ich meine Restauration — wo die geübtesten Köche beschäftigt sind — *der Aufmerksamkeit der Provinz-Gäste.*

Nach dem Theater diene immer mit frischen Speisen.

Dréher'sches Bier und die besten Weine

Kleineren Gesellschaften stehen kleine Säle (chambre separée) gratis zur Verfügung. Achtungswoll

Ferd Reutter.

Vera-forrás

Vég hles en, Zólyommegyében.

Magyarország kitünő uj savanyúviz kapható

BRÁZAY KALMAN

nagykereskedőnél és főraktárosnál

Budapest, IV., Muzem-körut 23.

a vidéki városokban és minden nagyobb fűszerkereskedésben, valamint a forrás kezelősegnél vasut-, posta- és távirtda-állomás Vég hles-Szlatna (Zólyommegyé).

A vég hlosi „VERA“-forrás, vizét **Dr. Lengyel Béla** egyetemi r. tanár és az ásványviz vegyelemző intézete igazgatója elemezte és **szénsava alkálikus vasas savanyúviznek** találta, a mely tisztasága nagy mennyiségű **szénsavnatrium, szénsavas vas és szénsavas mész** tartalma által, a legtekintélyesebb oroszok véleménye szerint, **gyomorba-joknál, tulságos gyomorsav, gyomorégés, gyomorgörs, idült gyomortakár, idült hörg- és gégehuratlál, vérszegénység, (sápkór) és ebből eredő idegesegnél, görvélgyör, hólyahurut, lughyomoh és huygók** stb. bajoknál igen előnyösen használható, valamint **üdítő viznek** is egyedül, borral vagy cagnákkal stb. keverve, kitünően megfelel, a bort nem festi.

A modern elvek szerint berendezett forrás, közvetlenül a trachyt sziklából fakad és igen bővizű; szerves anyagtól és talajviztől egészen ment, s a környék lakosai emberemlékezet óta mint a leghathatósabb gyógyvizet és pditó italt élvezik.

A töltögetés nem mint más ilyen forrásnál vagy savanyúviz kutaknál szivattyuzás, hanem közvetlen az erős lefolyás által történik. Az üvegek a jethető legjobban vannak dugaszllva és töltögetésük a leggondosabbn.

(Utányomat nem díjaztatik).

Minden borkezeléshez szükségelt anyagok, és pedig: *viza-hólyag, bor-zamat* (Weinbouquet.) *borderítőpor* (Klärungspulver) ugy *porok a bor savanyúságának megszüntetésére*; továbbá *tökéletesen ártalmatlan borfestékek, glicerín, gelatin, kénlapocskák* nemkülönbön *parafa-dugók* és palaczkokra való *cinn-esipkák* (Kapseln) a legjobb minőségben s legdusabb választékban kaphatók:

Watterich Arnold

ur kereskedésében

Budapest.

Dohány-utca 1. szám a.

Árjegyzékek és kezelési jegyzék

==== ingyen ====

Alle Bedarfsartikeln zu Wein-Manipulation, wie: *Hausenblase, Weinbouquets, lárungspulver, unschädliche Weinfarben, Einschlag Gelatine, Stoppeln, Glycerin, Zinnkapseln* etc. in besten Qualitäten billigt bei

WATTERICH ARNOLD

Budapest,

Tabakgasse Nr. 1. (Huszár-ház).

Preiscourante und Manipulation

==== gratis ====

A legjobb és legbiztosabb borderítő szer a Ch. Jullien-féle derítő por, bor és minden szeszes ital számára 1 kl-g. 4 frt 80 kr., és 100 hektoliter borderítésére elegendő.

Egyedüli főraktár és eladási hely Magyarország és az osztrák birodalom részére.

Frommer Testvéreknél

Budapest, VII. Dohány-utca 5 sz.

Veszprémi posztógyárnak

kizárólagos főraktára

KRAUSZ LIPÓT FIA férfi szabónál

Budapest, kigyótér.

**Egy nadrág ára mérték után 7 frt.
Egy öltözet ára mérték után 26 frt.**

A szövetek tiszta magyar uradalmi gyapjuból gyártva és emélfogva igen tartósak. Ezen szöveteket méterenként is árusítom.

Ezen új hazai iparág virágzása érdekében bátor vagyok a tisztelt vendéglősök valamint azok alkalmazottjainak figyelmét ez első magyar posztógyárra felhívni.

Tisztelettel

KRAUSZ LIPÓT FIA.

Brünner Testvérek

császár királyi szabadalmazott petroleum-lámpa-gyár

Petroleum

Napfény

függő-lámpák

uj, szabadalmazott

Excelsior-lámpa

100 gyertya világító erővel

Excelsior

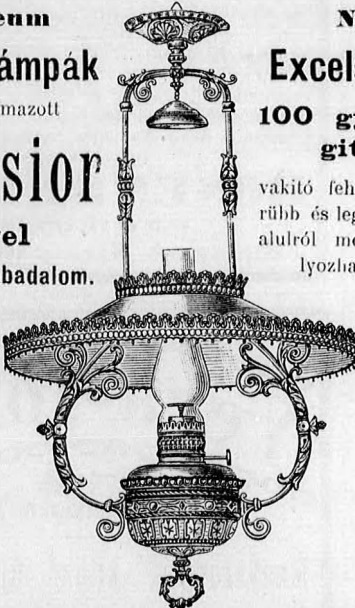
égővel

1887-ki szabadalom.

60

gyertya

világító erővel.

asztali-
és
függőlámpák

fali- és kézi lámpák minden kiállításban

gyémánt-körégővel

legolcsóbb árak mellett.

Raktár: Budapesten, Koronaherceg-utca 3. sz.

NAGY IGNÁCZ

BUDAPEST,

VII., Rombach-utca 6. sz.

Ajánlja pinczegazdászati czikkekkal dusan felszerelt raktárát.

Parafa-dugaszok, palaezok, palaezokupakok, vizahólyag, csersav, dugaszoló- és kupakoló-gépek.

VALÓDI Jullien por

1 doboz ára 1 frt; kilója (4 csomag) 4 frt.

Szálloda bérlet.

M.-Szigeten, amely város vasuti végállomás, a fölter legforgalmasabb és legdiszesebb helyén a megyeház, törvényszék, erdőigazgatóság, adófelügyelőség, adóhivatali jogakadémia közelében egy nagy épület jövő évi májustól kezdve

szállodának bérbeadandó.

A bérlet tárgyai: 20 vendégszoba első emeleten (kívánatra több is) és portákszoba; két kávéházi helyiség utcái, 14 méter hosszú és 12 méter széles; közvetlen utána egy rendkívül nagy étterem 8 méter széles és 30 méter hosszú; utána konyha, mosókonyha, 2 lakás szoba, 1 pinczeszoba, mosókonyha, istálló, pincze stb. Későbbi bérlet tárgya lehet kertli vendéglőnek egy nagy kerthelyiség is. Biztosítékul 1/2 évi bér előre fizetendő.

Megjegyzendő, hogy M.-Sziget a legelőkelőbb kereskedelmi városok egyike s mint vasuti végállomás szállodának igen előnyös. Továbbá a Magyarországi kárpátgyal Maramaros sóbányái és természeti szépségeinek megtekintésére gyakran rendez ide kirándulást. A Magyar észak-keleti vasut pedig kéjvonatot. Most is alig pár hete volt a kárpátgyal egy hélig tartott kirándulása befejezve a melyre más megyékből ideutazott 80 idegen vett részt, jövőre pedig a magyarországi tanáregylet rándul le, mintegy 150-200 taggal M.-Szigetre s évenként több és több turista keresi fel Maramarost amelynek több mint 10 furdője számos idegenek gyógyulohelyei, a kereskedelmi utazóknak pedig M.-zigt egész éven át főtálalózkodási helyük és célpontjuk.

Felvilágosítást nyújt a »Vendéglősök Lapja« kiadóhivatala BUDAPESTEN.

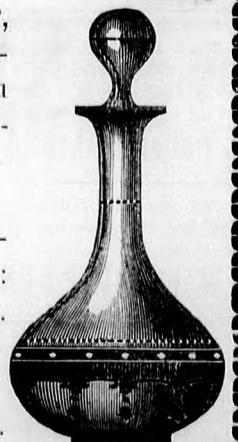
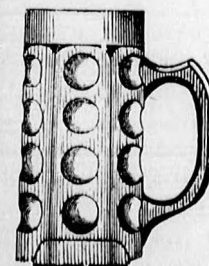
Kossuch János

üveg- és edény-gyárának raktára

Budapest, IV. Várház-körut 6. sz.

Ajánlja: közönséges, sajtolt és metszett üvegáru, köedény, porcellán- és egyéb agyagáru, végre hazai gyártmányu ablaküveg, készletét tömeges és részletes eladásra.

Gyártmányai kitüntetésben részesültek:
Londonban: 1852.
Bécsben: 1873.
Szegeden: 1876.
Párisban: 1878-ban.

LEGJOBB ASZTAL- és ÜDÍTŐITAL.

HAZÁNK LEGKEDVELTEBB

savanyuvize

A MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utak lört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő fensége József főherczeg és ő felsége Milán szerb király asztalán rendes italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Finnében is ép úgy mint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult. Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen Ásványvizet akár borral, gyógykezelőokra vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, azt rövidítve

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönség nek ásványvizünket szíves jóindulattal ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel

az ÁGNES-forrás kutkezelősége Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásvány-szállítónál

BUDAPESTEN, Erzsébet tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kétféle szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

AZ EVI ELSZÁMLÍTÁS 2.000.000 PALACZK.

Neues Politisches Volksblatt.

Das freisinnigste billigste und unabhängigste, illustrierte Tageblatt der Monarchie, das für die Interessen des freien Bürgerthums unentwegt eintritt.

Der reichhaltige Inhalt umfasst alle Ereignisse der Welt, speciell Ungarn's und Budapest's. Zeitgemässe künstlerisch ausgeführte Illustrationen.

Viermal wöchentlich eine Roman- und Feuilleton-Beilage gediegenen Inhaltes,

Sonntags eine Separat-Beilage

mit Beiträgen der hervorragendsten Männer unseres öffentlichen Lebens. — Ausführliche Berichte über Ackerbau, Landwirthschaft, Handel und Gewerbe.

Billigstes und anerkannt als erfolgreichstes Insertions-Organ.

Die Abonnementspreise sind:

monatlich... fl. — 85 | halbjährig fl. 5.—
vierteljährig fl. 2.50 | ganzjährig fl. 10.—

die Frankozustellung ins Haus für Loko und porto freier Zusendung in die Provinz. Man abonnirt in Budapest, Gittergasse 3.

A budapesti pinczér-egylet

központi elhelyező intézete

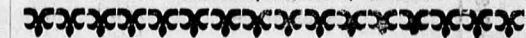
CSERWENY W.

vezetés alatt.

Budapest, IV. Kalap-utca 14. sz.

Telephon összeköttetés

Das centrale Stellenvermittlungsbureau des Budapester Kellnervereins unter Leitung von W. CSERWENY befindet sich Budapest, Kalap-utca Nr. 14.

Sörcsarnok bérbeadás.

Egy nagyobb vidéki város, élénk forgalmi helyén, folyó év november 1-től egy **csörnsarnok** 6 évre bérbeadandó. A czim e lap kiadóhivatalában megtudható.

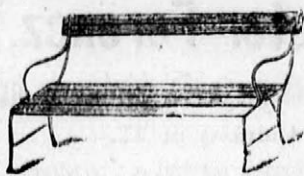
Dietrich és Fischer.

Első magyar égenolajok esszenciák és folyadékszínek gyár.

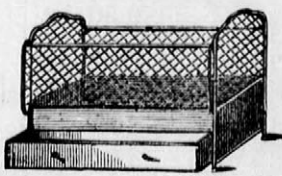
Ujpest, főut 75. saját házban.

Ajánljuk a tisztelt közönségnek **rum, szilvórium, törköly, cognac** és **megyesszenciánkat**, melynek neme aromája és olcsósága által semmi külföldi gyártmány nem versenyezhetik. Árjegyzékek valamint kezeléskönyvet kívánatra ingyen.

Drózsa és Társa

vasbutor
gyárosok
Budapest,
V. kerület,
József-tér 14.

Ajánlom dúsan felszerelt gyári raktárunkat saját készítményű vasbutorokból, úgy mint: ágyak, mosdóasztalok, éjjeli szekrények, gyermekágyak, bölcsők, gyermekkoscsik, sodrony- és rugany-ágybetétek, ruhatartók, kerti-sátrak, padok, székek, asztalok stb. — Különösen felhívjuk a tiszt. közönség figyelmét újonnan szerkesztett, kerti pad, karszék és székeinkre, melyeket ezentúl eskis száraz és minden időviszontagságnak ellenálló, impregnált természetű keményfa-ülésekkel látandunk el. Elvállalunk teljes szoba-, kerti korodai-, intézeti-, szállodai- és kávéházi berendezéseket külön költségvetés bemutatása mellett. Vidéki megrendelések pontosan és jutányos áron számítva eszközöltetnek. Ismétlődők tetemes árleengedésben részesülnek. — Kimerítő dúsz képes árjegyzékünk új kiadása most jelent meg és kívánatra bérmentve küldjük.

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy a mai napon Debreczenben (kis várad-utca 2087. sz. a.)

közvetítő és tudakozó intézetet nyitottam.

Azon körülménynél fogva, hogy helyben már 3 évig mint egyeteli ügynök működtem, főfeladatul tűztem ki magamnak a

vendéglői és kávéházi

mindkét nembeli személyzet közvetítését.

A midőn üzletemet a t. cz. nagybecsű figyelmébe és pártfogásába ajánlani szerencsém van, biztosítom a t. Czimet, miszerint hosszas gyakorlat és tapasztalat folytán mindenkor arra fogok törekedni, hogy a t. Czimet megbízható, alkalmas és minden tekintetben megfelelő személyzettel lássam el, hogy a már régen birt. bizalmat újból méltán kiérdemeljem.

Becsés pártfogását, illetve szives megrendeléseit kérve s magamat jóindulatába ajánlva vagyok

kiváló tisztelettel

Elsner Henrik.

SCHREIBER J. és unokaöcscsei

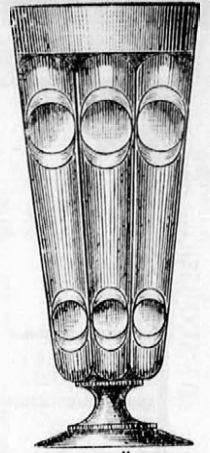
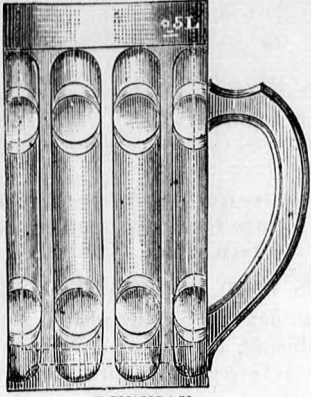
cs. kir. szab. üvegyárosok,

Budapest, régi posta-utcza 10. szám (földszint).

Nagy választék üvegedényekben
szállodások, vendéglősök, kávéházak és háztartási használatra.

Glasfabriken:

ZAY-UGRÓCZ Post Zay-Ugrócz. Telegrafen-Station Zay-Ugrócz. Waagthalbanstation Trencsin.	DEUTSCHLAND: Fürstenberg a. d. Oder. Post Fürstenberg an der Oder. Telegrafen- und Bahnstation Fürstenberg a. d. Oder.	GROSS-ULLERSDORF Post Petersdorf Telegrafenstation Gross-Ullersd. Bahnstation Petersdorf-Ullersd. Mährischen Grenzbahn.
UNGARN. JOSEFSTHAL Post Svetla Telegrafenstation Svetla. Nordwestbahnstation Svetla.	RUSSISCH-POLEN: ZOMBKOWICE Post Zombkowie an der Warschau-Wiener Bahn.	MÄHREN. JARONOWITZ Post Göding. Telegrafenstation Göding. Nordbahnstation Göding.
DURNIAN. Post Göding. Telegrafenstation Göding. Nordbahnstation Göding.		HEINRICHSHÜTTE Post Göding. Telegrafenstation Göding. Nordbahnstation Luschitz.

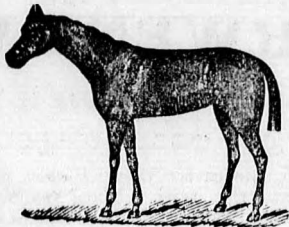

Menyasszonyi kelengye 300 frttól feljebb.

Ifj. Sír Nándor és Társa

Budapest, hatvani-utca 22.

Nyári idény a **SZLIACSI FÜRDŐBEN** szintén képviselve.

„Kíneseimhez“

Vászonáru, szepességi asztalnemű, fehérnemű, kész menyasszonyi kelengye, szövöttáru s férfidivat stb. üzlet — ajánlja összes áruit s különösen a fürdő-saisonra **frottir- és fürdő-czikkeit. Vizhatlan felöltőit & plaid és plüchpokrocait** stb. **Menyasszonyi kelengyék** könnyebb megrendelése végett kívánatra utazóink minta-gyűjteményekkel bárhová saját költségünkön a házhoz rendelhetők. Árjegyzékek és mintadarabok díjmentesen küldetnek. **Férfi, női vagy gyermek fehérneműek** mérték után készíttetnek s gyorsan szolid kivitellel és olcsó árak mellett szállítatnak. **Divatos függönyök, zsebkendők és harisnyák** stb. nagy választékban vannak.

Ajánljuk czégünket a nagyérdemű közönség becses pártfogásába.

Teljes tisztelettel

Ifj. Sír Nándor és Társa.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Csecsemő kelengye 50 frttól feljebb.

Férfi kelengye 55 frttól feljebb.

NEHÁNY SZÁZ

Christopfle-féle

evőeszközök,

tojástartók, és tea-kanaknak eladók.

Bővebbet e lap kiadóhivatala ad.

Eble Lajos,

mindennemű **sörök és pezsgők** szállítója.

Lakik:

BUDAPEST,

IV. borz-utca 1. sz.

Ormai Mór

ajánlja saját gyártmányu sérvkötőit,

melyek a sérvben szenvedőknek legbiztosabb gyógyulását elősegítik, ugyszintén **görcsér-harisnyáit, haskötőit, gummi és flanel kötéseit, suspensoriumokat** tricoból, bőrből és kautschukból, különösen alkalmas heresérveknél; **vizellettartók, ágy-betétek, kötszerek** és minden a beteg-ápoláshoz szükséges eszközök nagy választékban. — Egyszermind ajánlja saját készítményü mindennemű **kesztyűit, yankosait, esőköpenyeit és kamasliait** legjobb minőségben. — Továbbá ajánlja legfinomabb nemű **fényes-, szarvas-, őz-, kutyabőr keztyükbeni** választékos raktárát. — Sérvkötők próbálására külön helyisége van.

Sérvkötők megrendelésénél elégséges a szenvedő rész nagyságának, jobbra balra vagy duppla megjelölése. Vidéki megrendelések pontosan utánvétel mellett eszközöltetnek.

ORMAI MÓR

sebészeti kötések és kesztyű-gyára
Budapest, hatvani-utca 20. sz.

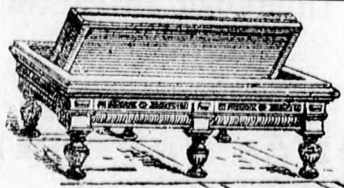
KLÖSZ GYÖRGY

fényképészeti műintézete,

Budapest, IV. Hatvani-utca 18. sz.

Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-, mű- és tantárgyokról.

Photolithographia, Czinkographia, fénynyomat, Autographia, Fénymásolat.

Cs. és kir. udvari teke-asztal gyár
Seifert Henrik és Fiai

Gyárak: Budapest: szövetség-utca 37.
Bécs: Mittersteig 28.

Nagy kiállítási érem

kitűnő munka és jó ízlésért.

Leth Lajos

Magyarország legelső és legnagyobb

elhelyező intézete

szállodai-, vendéglői- és kávéházi-személyzetnek

Budapest, kalap-utca 5. szám.

Telephon 392. szám.

Uj rózsa krumpli . . . . . 2.50 kr.

Uj vöröshagyma . . . . . 4.50 „

Fokhagyma 100 kilo . . . . . 9 frt.

Szalámi I. a. . . . . 145 „

Paprika legfinomabb . . . . . 158 „

Paprika szalonna . . . . . 66 „

Tarhonya tojásos . . . . . 32 „

Fele előleg, fele utánvétel.

Megjegyzem, hogy csakis a legfinomabb minőségű árukat ajánlom.

RENISCH S. J.

Szegeden.

Kutschera Mihály közvetítő intézete.

Van szerencsém a n. é. vendéglős- és kávék uraknak becses tudomására hozni, hogy közvetítő intézetemet f. évi május 1-től fogva Budapest, belváros **Lipót-utca 1. szám** alá helyeztem át. Ennélfogva kérem, miszerint előforduló, szükség esetében, akár-mily nemű üzleti személyzetre nézve bizalommal hozzám fordulni méltóztatassék, mely tisztelettel maradtam

Kutschera Mihály,
főtügynök.

Iroda: Lipót-utca 1. sz. Duna-utca sarkán.
Lakás: IV., Lipót-utca 10. sz.

Demeter Ferencz,

bor, fűszer, csemege és ásványviz-üzlete

Andrássy-út 47.

Ajánlja dusan felszerell raktárát a t. vendéglős urak mint vizonteladókknak a legjutányosabb árak mellett mindennemű **fűszer, ásványvizek, kiváló finom szalámi, Prágai sonka, mustárt, sajtnemek Caviar**

Szegedi különlegességek,

u. n. legfinomabb tiszta **rózsapaprika**, szárított hüvelyes csörmolyi paprá s valódi szegedi tarhonya s minden a vendéglős szakba vágó czikkek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek